

MỘT SỐ GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG GIÁO DỤC PHÁP LUẬT CHO SINH VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG SƯ PHẠM LÀO CAI

ThS. HOÀNG ĐỨC TRỌNG*

Trong giai đoạn hiện nay, với sự phát triển như vũ bão của khoa học kĩ thuật và sự tác động mạnh mẽ của xu thế toàn cầu hóa, thế hệ thanh niên hiện nay có điều kiện thuận lợi trong việc tiếp thu những tinh hoa văn hóa của nhân loại. Tuy nhiên, mặt trái của xu thế toàn cầu hóa cũng ảnh hưởng không nhỏ đến hành vi đạo đức, lối sống của một bộ phận học sinh (HS), sinh viên (SV), từ đó dẫn đến những hành vi lệch chuẩn không phù hợp với truyền thống văn hóa dân tộc, coi thường và vi phạm pháp luật (PL).

Vì vậy, việc tổ chức giáo dục pháp luật (GDPL) cho thế hệ thanh niên nói chung, cho HS, SV nói riêng là một vấn đề lớn mà toàn thể xã hội quan tâm, trong đó nhà trường giữ một vai trò đặc biệt quan trọng. Bài viết này đề cập một số giải pháp góp phần tăng cường GDPL cho SV ở Trường Cao đẳng sư phạm (CĐSP) Lào Cai.

1. Thực trạng công tác GDPL cho SV của Trường CĐSP Lào Cai

1.1. Công tác tổ chức và chương trình hoạt động. Thực hiện chỉ thị số 32-CT/TW, ngày 09/12/2003 của Ban Bí thư Trung ương Đảng (Khóa IX) về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác phổ biến, GDPL, nâng cao ý thức chấp hành PL của cán bộ, nhân dân; Quyết định số 03/1998/QĐ-TTg ngày 07/01/1998 của Thủ Tướng Chính Phủ về ban hành kế hoạch triển khai công tác phổ biến, GDPL; Chỉ thị số 10-CT/TU ngày 17/6/2011 của Tỉnh ủy Lào Cai về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác phổ biến, GDPL, nâng cao ý thức chấp hành PL của cán bộ, nhân dân trên địa bàn tỉnh Lào Cai, Trường đã xây dựng kế hoạch số 40-KH/CĐSP ngày 23/5/2014 nhằm triển khai công tác phổ biến, GDPL năm 2014, đồng thời phân công nhiệm vụ cụ thể cho các bộ phận. Công tác tham mưu phối hợp với các tổ chức đoàn thể để phổ biến, tuyên truyền, GDPL cho SV được thực hiện một cách thường xuyên, liên tục nhằm phổ biến các nội dung, các văn bản PL như: phối hợp với Ban Tuyên giáo Đảng ủy khối, Công an phường Bình Minh, Ban dân vận Tỉnh ủy Lào Cai tổ chức hiệu

quả "Tuần sinh hoạt công dân", thường xuyên tổ chức cho cán bộ, giảng viên (GV), SV nghiên cứu, học tập các Chỉ thị, Nghị quyết của Trung ương Đảng; Nghị quyết và các chương trình, Đề án phát triển KT-XH của Đảng bộ tỉnh Lào Cai lần thứ XIV; tổ chức các hoạt động tìm hiểu PL, phòng chống tệ nạn xã hội như: mời Công an tỉnh Lào Cai, Ban chỉ huy bộ đội Biên phòng nói chuyện chuyên đề về phòng chống tội phạm học đường, phối hợp cùng Chi cục Phòng chống tệ nạn xã hội tỉnh tổ chức "Tuyên truyền phòng chống tệ nạn xã hội và buôn bán người; mời đồng chí Giàng Thị Dung - Tỉnh ủy viên, Bí thư tỉnh đoàn nói chuyện chuyên đề "Biển đảo Việt Nam" cho SV của nhà trường để quán triệt các nội dung về chủ quyền biển, đảo và chiến lược biển Việt Nam; hình thức và phương pháp đấu tranh giữ vững chủ quyền biển, đảo Việt Nam; mời báo cáo viên Ban dân vận - Tỉnh ủy Lào Cai triển khai tập huấn công tác dân vận, công tác tôn giáo, xây dựng nông thôn mới; thực hiện tốt cuộc vận động "Tuổi trẻ Việt Nam học tập và làm theo lời Bác"...

Các phòng, ban, khoa, tổ chuyên môn và GV chủ nhiệm lớp thường xuyên đôn đốc, nhắc nhở SV chấp hành tốt các quy chế của nhà trường, quy định của PL thông qua các hoạt động tập thể, đặc biệt là thông qua giờ sinh hoạt lớp hàng tuần; tổ chức hội nghị an ninh trường học để thảo luận và bàn biện pháp nâng cao hiệu quả công tác an ninh trường học; phối hợp với công an phường Bình Minh, cụm dân cư số 14 xây dựng mô hình quản lý SV. Nhà trường cũng đã đầu tư xây dựng "tủ sách PL" với nhiều đầu sách giúp cán bộ, GV, SV tìm hiểu chính sách PL thuận lợi hơn.

1.2. Các hình thức tuyên truyền phổ biến GDPL. Trong thời gian qua, được sự quan tâm chỉ đạo của Đảng ủy, Ban Giám hiệu, các tổ chức đoàn thể nhà trường đã phối kết hợp tổ chức các hình thức tuyên truyền phổ biến PL như: - Qua các buổi sinh hoạt Chi bộ; - Qua các buổi sinh hoạt lớp; - Phối hợp với các ngành chức năng (quân đội, công an, Bar

* Trường Cao đẳng sư phạm Lào Cai

dân vận, tỉnh Đoàn) để nói chuyện, tuyên truyền về việc thực hiện chính sách PL cho SV nhà trường; - Qua các hoạt động đoàn thể; - Qua giáo dục (GD) truyền thống lịch sử, ý thức chấp hành PL, ý thức chấp hành luật giao thông... nhân dịp kỉ niệm các ngày lễ lớn trong năm học.

- 1.3. Kết quả đạt được.** Trong thời gian qua, nhà trường đã tổ chức tuyên truyền, giới thiệu các văn bản PL của nhà nước tới đông đảo cán bộ, GV và SV như: - Pháp lệnh phòng chống mại dâm số 10/2003/PL-UBTVQH11; - Luật phòng, chống ma túy số 23/2000/QH10; - Luật sửa đổi, bổ sung một số Điều của Luật phòng, chống ma túy, số 16/2008/QH12 ngày 03-06-2008 của Quốc hội khóa XII, kì họp thứ 3; - Luật của Quốc hội Nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam số 06/2003/QH11 ngày 17/6/2003 về luật biên giới quốc gia; - Thông tư liên tịch số 02/2006/TTLT-BTP-BCA-BQP-BGDDT-BLĐTBXH-TLĐLĐVN, ngày 07/06/2006 hướng dẫn việc xây dựng, quản lí và khai thác tủ sách PL ở cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, trường học; - Nghị quyết số 61/2007/NQ-CP, ngày 07/12/2007 về việc tiếp tục thực hiện chỉ thị số 32-CT/TW ngày 09/12/2003 của Ban Bí thư Trung ương Đảng (Khóa IX) về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác phổ biến, GDPL, nâng cao ý thức chấp hành PL của cán bộ, nhân dân... Bên cạnh đó là việc tổ chức các buổi học tập các Nghị quyết của Trung ương Đảng; nói chuyện thời sự, phổ biến các vấn đề liên quan đến quy chế đào tạo, quy chế về công tác SV, công tác Đoàn, Hội SV; tập huấn công tác dân vận cho trên 700 SV cuối khóa; GD kĩ năng sống cho 100% SV; duy trì chế độ giao ban SV 2 tháng/lần; tổ chức hội nghị an ninh trường học; phối hợp với Bộ Công an tổ chức tập huấn về công tác phòng chống cháy nổ trong trường học, tổ chức buổi tuyên truyền phòng chống ma túy cho hơn 1000 SV. Phối hợp với Công an phường Bình Minh tuyên truyền phòng chống tệ nạn xã hội cho 100% SV nhà trường... Do đó, sự hiểu biết, cũng như ý thức chấp hành PL của SV có những chuyển biến tích cực.

1.4. Hạn chế, tồn tại. Bên cạnh những kết quả đã đạt được, công tác này còn có khó khăn và hạn chế như: - Một số SV chưa nhận thức đầy đủ về vai trò và tầm quan trọng của việc tìm hiểu về chính sách PL, do đó ý thức chấp hành pháp luật, nội quy chưa cao; - Nội dung phổ biến, GDPL còn dàn trải, nặng về lý thuyết, thiếu tính thực tiễn, chưa hấp dẫn người học; - Việc tổ chức phổ biến, GDPL qua các hoạt động ngoại khóa chưa được tiến hành thường xuyên, chưa có tính hệ thống, chất lượng và hiệu quả chưa cao;

- Việc tổng kết, nhân rộng các mô hình điểm về phổ biến, GDPL chưa được quan tâm đúng mức; - Hiện tượng SV vi phạm PL vẫn xảy ra; - Sự hiểu biết PL của SV khi tốt nghiệp ra trường vẫn còn hạn chế.

2. Mục tiêu và một số giải pháp nhằm tăng cường công tác GDPL cho SV Trường CĐSP Lào Cai trong thời gian tới

2.1. Mục tiêu: Tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền, phổ biến, GDPL nhằm: - Trang bị cho SV một cách có hệ thống những kiến thức về PL; - Trực tiếp góp phần hình thành và phát triển thói quen cho SV “sống và làm việc theo hiến pháp, PL”; - GD cho SV ý thức đấu tranh chống những biểu hiện tiêu cực, ý thức đấu tranh để gìn giữ những truyền thống tốt đẹp, những bản sắc văn hóa dân tộc.

2.2. Một số giải pháp tăng cường công tác GDPL cho SV

2.2.1. Đổi mới nhận thức về công tác GDPL cho SV. GDPL là quá trình tác động có định hướng của các nhân tố chủ quan nhằm hình thành tri thức PL (mục đích nhận thức), lòng tin PL (mục đích cảm xúc) và động cơ, hành vi hợp pháp (mục đích hành vi). Giữa các mục đích có sự đan xen, quan hệ qua lại thống nhất chặt chẽ, từ tri thức PL đến tình tự giác, từ tình tự giác tới tình tích cực, từ tình tích cực đến thói quen xử sự theo PL. Do vậy, nhà trường có vai trò quan trọng trong việc GD ý thức PL cho SV; đồng thời các lực lượng ngoài xã hội, các đoàn thể chính trị trong và ngoài nhà trường cũng cần góp phần cùng nhà trường trong công tác GD nói chung và GDPL nói riêng.

2.2.2. Gắn công tác GDPL với việc tổ chức thực hiện PL - gắn GDPL với GD chính trị, tư tưởng đạo đức, văn hoá truyền thống và các kiến thức kĩ năng khác. - Trước hết, Đảng bộ phải đưa nhiệm vụ này vào nghị quyết Đảng bộ, định hướng nội dung, phương pháp và các biện pháp thực hiện công tác GD chính trị tư tưởng, GDPL trong nhà trường, từ đó có những chỉ đạo trong việc đổi mới nội dung, phương pháp GDPL, GD chính trị tư tưởng theo hướng tăng cường các hình thức GD ngoại khoá các hoạt động văn hoá nghệ thuật, thể dục thể thao trong GV và SV; - Thường xuyên tổ chức sinh hoạt, báo cáo, nghe thời sự để thấu hiểu quan điểm đường lối, GD của Đảng và Nhà nước trong thời kì mới của cách mạng Việt Nam. Tạo mọi điều kiện thuận lợi để cán bộ, GV, thực hiện chức năng GD chính trị tư tưởng cho SV thông qua bài giảng, sinh hoạt và tiếp xúc hàng ngày; - Xây dựng quy chế công tác GD chính trị tư tưởng, GDPL trong đó quy định rõ trách nhiệm của các chi bộ, trưởng các

đơn vị, Công đoàn, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, tổ trưởng chuyên môn, GV chủ nhiệm...; - Tổ chức tốt hoạt động GD truyền thông thông qua các hoạt động kỉ niệm các ngày lễ lớn, sinh hoạt các ngày chủ điểm trong năm học, sinh hoạt lớp, thực hiện tốt hoạt động ngoài giờ lên lớp theo nội dung và chương trình đổi mới...; - Xây dựng "tủ sách PL" hoàn chỉnh để cán bộ GV, SV có đầy đủ tài liệu nghiên cứu, tham khảo.

2.2.3. Xây dựng tổ chức bộ máy và đội ngũ GV.

Lãnh đạo nhà trường có kế hoạch bồi dưỡng, nâng cao trình độ đội ngũ GV để giảng dạy môn PL theo hướng "Chuyên môn hoá, hiện đại hoá và xã hội hoá", nhằm tăng cường GD chính trị tư tưởng đạo đức lối sống cho SV, cần tạo điều kiện cho GV tham dự các lớp bồi dưỡng về kiến thức PL để nâng cao trình độ nghiệp vụ chuyên môn, tạo điều kiện thuận lợi hơn về kinh phí, phương tiện, cơ sở vật chất để đổi mới phương pháp giảng dạy, nâng cao chất lượng dạy và học môn chính trị trong nhà trường.

2.2.4. Phối hợp với các tổ chức chính trị, các tổ chức đoàn thể trong và ngoài nhà trường trong công tác GDPL. Tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trong nhà trường là lực lượng rất quan trọng. Ngoài các nhiệm vụ là góp phần xây dựng nhà trường vững mạnh trở thành trung tâm GD thế hệ trẻ, tổ chức các hoạt động văn thể mĩ vui chơi giải trí, xây dựng nếp sống văn minh cho Đoàn viên và thanh thiếu niên, Đoàn còn cần tăng cường công tác GD chính trị tư tưởng đạo đức, PL cho Đoàn viên, SV. Nội dung, phương pháp và biện pháp GDPL phải phong phú, đa dạng, hấp dẫn và phù hợp với tâm lí lứa tuổi. Ngoài ra, Đoàn cần chủ động phối hợp với các tổ chức đoàn thể, cơ quan ban ngành ở địa phương để GDPL cho SV như: Ban tuyên giáo Tỉnh ủy, Công an, Y tế, Tư pháp, Tỉnh đoàn... để phối hợp tổ chức GD ngoại khoá về PL, như: tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về luật giao thông, tìm hiểu về phòng chống AIDS, ma tuý...

***

Việc hình thành ý thức chấp hành PL cho SV có thể bằng nhiều con đường khác nhau, nhưng theo chúng tôi, công tác phổ biến, GDPL cho SV do nhà trường thực hiện là tương đối hiệu quả vì trường học là nơi trực tiếp quản lý SV, đồng thời cũng là nơi GD toàn diện cho người học về đạo đức, lối sống và nhân cách. Trong những năm học qua, Trường CĐSP Lào Cai đã có nhiều nỗ lực trong công tác GD-ĐT, và đặc biệt chú trọng đến GDPL cho SV. Kết quả của GD toàn diện cũng như các hoạt động GDPL đã khẳng định điều đó. Dưới sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng ủy, Ban giám hiệu nhà trường và sự quan tâm đúng mức của các tổ chức, đoàn thể, chắc chắn công tác này sẽ đem lại hiệu quả. □

Tài liệu tham khảo

1. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX của Đảng. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, H. 2001.
2. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI của Đảng. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, H. 2011.
3. Quyết định số 37/2008/QĐ-TTg ngày 12 tháng 3 năm 2008 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật từ năm 2008 đến năm 2012.
4. Quyết định số 1928/QĐ-TTg ngày 20/1/2009 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án "Nâng cao chất lượng công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường".

SUMMARY

The goal of education requires the comprehensive mental, physical, spiritual and moral development. Organizing the legal education for students in Lao Cai Teacher Training College has great significance and practical contribution to "Creating a fundamental shift in the development of comprehensive education and training".

Các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình...

(Tiếp theo trang 63)

2.5. Các phẩm chất tâm lí đặc thù đáp ứng với yêu cầu nghề nghiệp, như: đặc điểm và sự phát triển về tư duy, nhận thức; đặc điểm và khả năng ngôn ngữ; đặc điểm tính cách, khí chất; sự phát triển năng lực tương ứng... Những phẩm chất và đặc điểm tâm lí cơ bản này được coi là tiền đề quan trọng trong sự phát triển nhân cách người GV. Nếu HV có những phẩm chất tâm lí phù hợp sẽ là điều kiện thuận lợi trong nâng cao chất lượng, hiệu quả thực hiện nhiệm vụ, cũng như giúp họ khăng định mình và phát triển trong nghề nghiệp, hình thành định hướng GTNNSP quân sự đúng đắn. □

Tài liệu tham khảo

1. Tổng cục chính trị. Định hướng giá trị nhân cách đội ngũ sĩ quan trẻ trong quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay. NXB Quân đội nhân dân, H. 2002.
2. Nguyễn Quang Uẩn. Giá trị - định hướng giá trị nhân cách và giáo dục giá trị. Đề tài KX07-04, H. 1995.

SUMMARY

Orientation process of occupation value for pedagogical students in military universities is influenced by many factors, including subjective and objective ones. The impacts that occur regularly both positive and negative. The educators need to understand these factors to give appropriate methods on occupation value orientation for pedagogical students.